

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Predkladaný zámer je umiestnený v severnej časti zastavaného územia Hornej Stredy, západne od Čachtického kanála a rieky Váh, v priemyselnej zóne obce.

1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

1.1 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Podľa regionálneho geomorfologického členenia (Mazúr - Lukniš, 1986) sa záujmové územie nachádza v oblasti Podunajskej nížiny, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Dolnovážska niva. Reliéf je tvorený nerozčlenenou fluviálnou rovinou. Nadmorské výšky územia dosahujú 169,22 – 169,96 m n.m.

1.2 HORNINOVÉ PROSTREDIE

1.2.1 Geologická stavba

Podľa základného regionálneho geologického členenia Západných Karpát sa záujmové územie nachádza v jednotke:

- I. Rádu 9 – Vnútrokarpatské panvy a kotliny
- II. Rádu – 9B – Podunajská panva
- III. Rádu – 9BB – Trnavsko- dubnická panva
- IV. Rádu – 9BBA – Blatnianska priehlbina

Podunajská panva predstavuje medzihorskú superponovanú depresiu. Ako jednotná panva sa tvorí vo vrchnom bádene zjednotením predbádenských a bádenských dielčích panví. Do dnešnej podoby bola dotvorená v pliocéne, kedy došlo k diferencovaným pohybom, k poklesu medzihorského zadunajského bloku a k vyzdvihnutiu okolitých pohorí. Podložie panvy je štruktúrne heterogénne. Neogénnu výplň panvy predstavujú prevažne morské sedimenty, rôznych stratigrafických členov dosahujúcich až niekoľko tisíc metrových mocností.

V kvartéri došlo k erozívno – denudačnej modelácii reliéfu a k akumulácii kvartérnych sedimentov. Pre oblasti pahorkatín je charakteristická mohutná akumulácia spraší, prerušovaná iba v údolných nivách vodných tokov. V údolných nivách, v najväčšej z nich Dolnovážskej kde sa nachádza aj riešené územie došlo k akumulácii sedimentov komplexu fluviálnych sedimentov. Fluviálnou sedimentáciou sa vytvorila mohutná akumulácia štrkopieskov. Piesčité štrky sú hlavným predstaviteľom fácie koryta vodného toku. Vyznačujú sa heterogenitou svojho zloženia – pomerom obsahu štrkovej a piesčitej frakcie, v závislosti na ich genéze, v závislosti na rýchlosti prúdenia vody a stave hladiny v riečnom toku. V období holocénu došlo v údolných nivách k akumulácii prevažne fluviálno-nivných sedimentov. Pri brehoch rieky Váh sa vytvárali príbrežné plytčiny a agradačné valy, tvorené pieskami. Ďalej v nive za agradačnými valmi sedimentovali jemnozrnné, prevažne ílovito-hlinité sedimenty usadzované pri veľkých povodniach.

Na základne skúsenosti s inými lokalitami v priestore Hornej Stredy sa dá očakávať zaradenie do kategórie s nízkym, nanajvýš stredným radónovým rizikom.

1.2.2 Geodynamické javy

Lokalita sa nachádza v stabilnom území aluviálnej nivy; v posudzovanom území nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov.

Seizmicita územia

Podľa STN 73 0036 (Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií) patrí posudzované územie do oblasti 7. stupňa stupnice makroseismickej intenzity MSK-64.

1.2.3 Ložiská nerastných surovín

V širšom okolí lokality sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín.

1.3 KLIMATICKÉ POMERY

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) patrí územie do teplej klimatickej oblasti, okrsku T1, teplého, veľmi suchého, s miernou zimou.

Teplotné pomery

Priemerná ročná teplota je približne 9,5 °C, pričom najteplejším mesiacom je júl, kedy teploty dosahujú približne 19 °C a za najchladnejší sa považuje január s priemernými teplotami -1 až -3 °C. Priemerná teplota vzduchu v celom vegetačnom období je 15 – 17 °C. Dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5 °C je v priemere 237 dní.

Tab.4 Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu v °C v stanici Piešťany

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	ROK
2002	-2,0	-0,4	4,5	9,6	14,5	17,4	18,9	18,4	14,7	9,7	4,2	-0,1	9,2
2004	-3,3	0,8	4,3	11,4	13,5	17,6	19,6	20,0	15,3	12,0	5,2	0,8	9,8
2005	-0,3	-2,5	2,6	11,0	15,2	18,1	20,2	18,1	16,2	10,5	4,0	0,1	9,4

Zdroj: SHMÚ, OIS 2006

Zrážkové pomery

Tab.5 Priemerné mesačné a ročné hodnoty zrážok v mm v stanici Piešťany

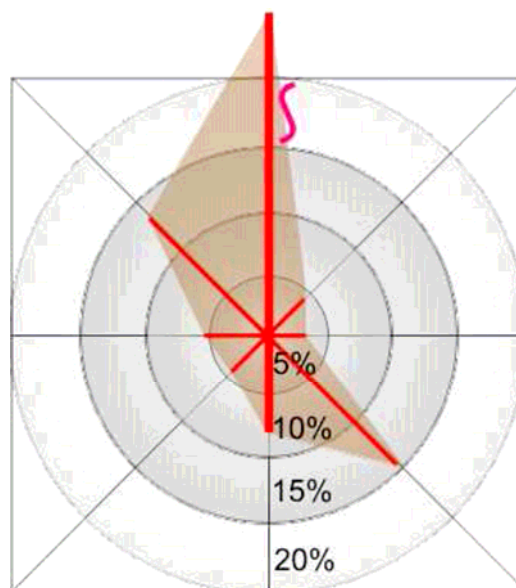
mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
zrážky mm	31,7	32,8	28,3	40,0	66,2	71,8	59,0	66,2	43,6	39,8	51,9	45,9	38,7

Zdroj: SHMÚ, OIS 2006

Úhrn ročných zrážok je 613 mm, vo vegetačnom období 344 mm.

Veternosť

Veternosť sa meria v Piešťanoch. V obci Horná Streda prevládajú vetry severné, menej juhovýchodné, severozápadné a južné. Najmenej veternosti prichádza z východu, severovýchodu, juhozápadu a západu.

Obr.1 Veterná ružica**Slnčný svit**

Priemerná ročná oblačnosť bola v roku 2004 62 %, ročná suma slnečného svitu 1 784,2 hod.

Snehová pokrývka

Trvá zväčša menej ako 50 dní, často je prerušovaná a jej výška je malá, pohybuje sa do 15 cm.

1.4 VODA**1.4.1 Povrchové vody**

Záujmové územie patrí do povodia rieky Váh, ktorá preteká severojužným smerom rozdelená na vlastnú rieku v pôvodnom regulovanom koryte cca 285 m východne a laterálny kanál Váhu – Biskupický kanál, využívajúci hydroenergetický potenciál rieky stupňa VD Horná Streda vo vzdialenosti cca 30 m východne od okraja výrobného areálu. Ďalšími vodnými tokmi v širšom území sú menšie toky Čachtický kanál so súbežným Pobedimským kanálom 600 m severne. Vo vzdialenosti 3,25 km na západ tečie severojužným smerom tok Dubová. Čachtický kanál preteká južne od priemyselnej zóny (hydrol. číslo: 4-21-09-070, $Q_{355} = 142$ l/s)

Typ režimu odtoku v predmetnej oblasti je dažďovo-snehový, s maximálnymi prietokmi v mesiaci marec a apríl, minimálnymi v mesiaci september. Na základe dlhodobého zhodnotenia zrážkovo-odtokových vzťahov sa špecifické odtoky v oblasti pohybujú medzi 3 až 5 l/s na km².

1.4.2 Podzemné vody

Hydrogeologické pomery záujmového územia sú odrazom jeho geologickotektonickej stavby. Samotné posudzované územie je súčasťou hydrogeologického rájónu Q 048 "Kvartér Váhu v Podunajskej nížine severne od čiar Palárikovo - Galanta" s medzizrnovou priepustnosťou a využiteľnosťou zásob podzemných vôd 1,0 – 1,99 l.s⁻¹.km⁻².

Kvartérne a neogénne štrky vytvárajú rozsiahlu a pomerne hlbokú nádrž podzemných vôd s vodnou hladinou, ktorá sa pohybuje v hĺbke 2 – 4 m p.t. Priemerný ročný rozkyv hladín

podzemných vôd sa pohybuje okolo 1, max. 2 m. Režim podzemných vôd je výslednicou vplyvu drenážnych a napájacích účinkov povrchových tokov Váhu, Dubovej, vplyvu zrážok, výparu a závlah budovaných v blízkom a vo vzdialenom okolí. Generálny smer prúdenia podzemných vôd je zhodný so smerom prúdenia tokov /S-J/.

Podľa Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., je k.ú. Horná Streda zaradené do zoznamu zraniteľných oblastí.

V záujmovom území a širšom okolí sa nenachádzajú pramene a pramenné oblasti.

Celá obec leží v II. ochrannom pásme vodných zdrojov Orvište. Hranica ochranného pásma leží v toku Čachtického potoka. Areál VAC nezasahuje do ochranného pásma VZ Orvište.

Južnou časťou obce Horná Streda vo vzdialenosti 1,1 km od záujmového územia prechádza hranica ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov kúpeľného miesta Piešťany, schválenom uznesením predsedníctva SNR č. 134/1968. V ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov je podľa § 26, 28 a 50 ods. 12 a 17 zákona NR SR č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zakázané bez vydania stanoviska ministerstva zdravotníctva je zakázané zriaďovať skládky odpadov a toxických látok, vykonávať vrty hlbšie ako šesť metrov, vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom, vykonávať ťažbu dreva, ktorá nie je ťažbou podľa osobitného predpisu, 38) ťažiť štrk a zeminu a povoľovať odber a odberať podzemné vody v množstve vyššom ako $0,5 \text{ l.s}^{-1}$.

1.4.3 Minerálne a termálne vody

V bližšom okolí Hornej Stredy sa prirodzené vývery minerálnych a termálnych vôd nevyskytujú.

Celé územie je súčasťou tzv. piešťanského zálivu, v ktorom sú triasové karbonáty hlavným kolektorom geotermálnych vôd s tepelným výkonom <50 MWt.

1.5 PÔDA

Pôdnym typom územia záujmovej lokality sú čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké a v širšom okolí aj stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom a patria medzi najproduktívnejšie orné pôdy s veľmi vysokou produkciou fytomasy. Podľa pôdnej mapy záujmové územie pokrýva BPEJ 0120003 - ČAm^c – čiernice typické prevažne karbonátové, ťažké. Podľa zrnitostnej štruktúry sa jedná o pôdy ílovito-hlinité ťažké (zrnitosť frakcie <0,01 mm humus. horizontu 45-60%) bez skeletu (obsah do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké (60 cm a viac). Expozícia je na rovine so sklonom 0° - 1° bez prejavu plošnej vodnej erózie teplého, veľmi suchého, nížinného klimatického regiónu.

1.6 BIOTA

1.6.1 Flóra a vegetácia

Na základe fyto geografického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) územie Podunajskej nížiny patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu Eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Vzhľadom na blízkosť nivy Váhu ako rieky alpského typu sú ňou splavované i niektoré horské elementy, ktoré sa životu v nížinách v priebehu florogenézy prispôbili. Okrem rastlinných

populácií a spoločenstiev závislých na celkovom klimatickom charaktere územia, bola niva rieky osídlená aj azonálnymi typmi vegetácie ako sú napr. lužné ekosystémy, vodná a mokraďová vegetácia a rastlinstvo najmladších riečnych naplavenín. Vzhľadom na lokalizáciu posudzovaného územia priradujeme sem ako potenciálnu vegetáciu aj také typy biotopov, ktoré sú situované mimo nivy rieky, najmä vegetáciu xerothermných spraší a predhoria Považského Inovca.

Pôvodné rastlinné spoločenstvá sa zachovali len ostrovčekovite a v refúgiách mimo riešeného územia a v súčasnosti plnia významné krajinnno-ekologické a stabilizačné funkcie v krajine. Na širokej nive Váhu a na nive Dudváhu sú rozšírené lužné lesy nížinné spoločenstiev jaseňovo-brestových a dubovo-brestových lesov (*Ulmenion*) predstavujú spoločenstvá širšej nivy Váhu a jej prítokov, ktoré sa viažu na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív, kde sa povrchové záplavy vyskytujú pravidelne, ale zriedkavejšie a trvajú kratšie. V poraste sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny ako jaseň úzkolistý, dub letný, brest hrabolitý, jaseň štíhly a javor poľný. Jedná sa o les s hlbokým kontaktom podzemnej vody (asoc. *fraximo-ulmetum*). Lužné lesy vrbovo-topoľové (*Slicion albae*) sa nachádzajú v lokalitách s trvalým kontaktom s hladinou podzemnej vody, ktorá aj pravidelne vystupuje s vodnými pomermi rieky aj do pôdných horizontov, a to v inundačnom území rieky Váh vymedzenom ľavostrannou hrádzou derivačného Biskupického kanála a ľavostrannou protipovodňovou hrádzou rieky Váh, resp. násypom diaľnice D1. Jedná sa o vysokokmenné vrbovo-topoľové lesy (asoc. *salici-populetum*) s drevinami vrba biela, v. krehká, topoľ biely, t. čierny s podrastami krovín (liesky, ruží, bazy), trste, pálky, vysokých ostríc a krátkosteblovitých tráv.

Priamo v posudzovanom areáli sa nachádzajú umelo vysadené ihličnany, ktoré nebudú prístavbou skladovej haly ovplyvnené.

1.6.2 Fauna

Na základe zoogeografického členenia fauny Slovenska záujmové územie spadá do eurosibírskej podoblasti palearktiskej zóny do vnútorného obvodu Západných Karpát (Inovecký okrsk) na hranici okrskov panónskeho a listnatých lesov karpatských.

Zloženie fauny širšieho riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, výraznou prevahou urbanizovanej zastavanej krajiny, je súčasná fauna čo sa týka diverzity chudobná. V širšom riešenom území sa uplatňujú druhy od nížinných až po horské druhy.

V širšom území sa uplatňujú zoocenózy:

- hydrických biotopov – rieka Váh, Biskupický kanál, Čachtický kanál
- nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie (brehové porasty, remízky, kroviny, líniová vegetácia rôzneho typu, vegetácia priemyselných areálov),
- lesných ekosystémov (menšie lesíky),
- ľudských sídiel (budovy, parky, záhrady, ruderálne spoločenstvá).

Faunu priamo riešeného územia tvoria prevažne kozmopolitné synantropné druhy viazané na biotopy ľudských sídiel a druhy viazané na urbánnu krajinu, miestami sa tu objavujú i vzácnejšie druhy živočíchov (sezónny migranti - zástupcovia avifauny). Druhovou diverzitou územia zvyšujú prítomné významnejšie krajnotvorné prvky (lesíky, parky, okolia recipientov, nelesná stromová vegetácia a pod.).

V mieste lokalizácie prevádzky je charakter živočíšnych spoločenstiev typický mestský s výraznou prevahou synantropných druhov s nízkou druhovou diverzitou a abundanciou. Ich

výskyt je viazaný na mestskú a záhradnú zeleň, plevelné plochy, areály podnikov a budov. K najbežnejším druhom patria zástupcovia spevavcov - lastovičky, sýkorky, drozdy, trasochvost biely, vrabec domový a žltochvost domový, z cicavcov najmä drobné zemné cicavce.

1.6.3 Prvky územného systému ekologickej stability

Priamo v riešenom území sa **nevyskytujú** ani biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitatovej a krajinnej diverzity a heterogenity, teda také, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené taxóny uvedené v aktuálnych červených zoznamoch rastlín a živočíchov, ďalej biotopy ohrozených a vzácných druhov nižších rastlín, stanovišťa vzácných a ohrozených rastlinných spoločenstiev, lokality s výskytom druhov a spoločenstiev na hranici alebo mimo územia svojho súvislejšieho areálu a lokality s výskytom ekologicky alebo inak (vývojovo, taxonomicky) významných druhov a spoločenstiev organizmov. Jedná sa o typickú priemyselnú zástavbu bez prirodzenej vegetácie.

Lokalizácia navrhovaného zámeru nezasahuje priamo do žiadnych prvkov ÚSES vyčlenených v rámci R-ÚSES okresu Nové Mesto nad Váhom a ani do žiadnych prvkov MÚSES vyčlenených v rámci schváleného územného plánu obce Horná Streda. Najbližšie prvky ÚSES tvoria :

NRBK Rieka Váh – nadregionálny biokoridor prebiehajúci cca 285 m na V spájajúci biocentrá regionálneho významu od Hornej Stredy po Nemšovú. Tvorený je prevažne zvyškami brehových porastov mäkkého luhu (miestami narušenými dosádzaným topoľom kanadským), močiarnymi a vodnými biotopmi. Bylinné zastúpenie má tiež charakteristický ráz zodpovedajúci biotopu riečísk.

RBC Horná Streda – regionálne biocentrum ležiace cca 600 m na V v nadregionálnom biokoridore nivy rieky Váh. Nachádzajú sa tu zvyšky porastov mäkkých lužných lesov, významných tiež zo zoologického hľadiska.

RBK Čachtický kanál (Podolský potok) – regionálny biokoridor prebiehajúci 30 - 40 m J spájajúci biocentrá Plešivec - Drapliak, Dubová, Horná Streda. Je vedený vodnými tokmi, časť Čachtického kanála prechádza cez katastrálne územie v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine s chýbajúcou nelesnou stromovou a krovinou vegetáciou. Z hľadiska ekologickej stability vytvára priaznivé podmienky na migráciu organizmov medzi nivou Váhu a Malými Karpatami, preto je dôležité zabezpečiť ozelenenie nelesnou stromovou a krovinou vegetáciou, revitalizovať Čachtický kanál výsadbou brehových porastov a spevnenie brehov prírodným materiálom a prispôsobiť poľnohospodársku výrobu v dotknutom území.

Uvedené biokoridory ležia mimo dosah vplyvov navrhovanej činnosti.

1.7 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

1.7.1 Územná ochrana prírody

Hodnotené územie a jeho širšie okolie nezasahujú do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných prvkov ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ani do žiadnych navrhovaných lokalít tvoriacich sústavu chránených území NÁTURA 2000 (Chránené vtáčie územia a Územia európskeho významu), ani do území zaradených do zoznamov mokradí. Na dotknutom území platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny.

Najbližšie územia NATURA 2000 predstavujú:

SKCHVU026 Sĺňava – chránené vtáčie územie s rozlohou 691 ha sa nachádza 8,5 km J smerom.

SKUEV0380 Tematínske vrchy – chránené vtáčie územie s rozlohou 2 471,27 ha sa nachádza 4 km V smerom.

1.7.2 Druhovú ochranu prírody

V záujmovom území nie je dokumentovaný výskyt chránených druhov rastlín ani živočíchov.

Priamo v riešenom území sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitatovej, krajinej diverzity a heterogenity, teda takých, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené taxóny, biotopy ohrozených a vzácných druhov nižších rastlín, stanovišťa vzácných a ohrozených rastlinných spoločenstiev, lokality s výskytom druhov a spoločenstiev na hranici alebo mimo územia svojho súvislejšieho areálu a lokality s výskytom ekologicky alebo inak (vývojovo, taxonomicky) významných druhov a spoločenstiev organizmov. Na lokalite sa vyskytujú umelo vysadené ihličnany.

1.7.3 Chránené stromy

V posudzovanom území sa **nenachádza** žiadny chránený strom.

1.7.4 Chránené vodohospodárske oblasti

Do riešeného územia nezasahuje žiadne vodohospodársky chránené územie v zmysle nariadenia vlády SSR č. 13/1987 Zb. v znení zákona č. 364/2004 Z.z.

2 KRAJINA

Štruktúra krajiny širšieho okolia hodnoteného územia bola analyzovaná podľa terénnych pozorovaní. Hodnotené územie a jeho okolie je charakteristické pre urbanizovanú krajinu na hranici poľnohospodárskej krajiny a sídelnej aglomerácie s vysokým podielom zelených plôch a pomerne nízkym podielom zastavaných plôch. Skladá sa z 22 prvkov, ktoré sú zoskupené podľa prevládajúcich aktivít do 6 skupín. Ide o tieto prvky:

1. Obytné plochy

1. individuálna bytová zástavba.

2. Plochy priemyselnej výroby

2. výrobné a skladové objekty a areály

4. Prvky technickej vybavenosti

3. derivačný Biskupický kanál s hydrocentrálou

4. Čachtický odvodňovací kanál
5. vzdušné vedenie VN so stožiarovým transformátorom
6. vzdušné vedenie NN a verejné osvetlenie
7. cestné mostné objekty a násypy
8. protihlukové bariéry
9. podzemné vedenia (plynovod, miestny a diaľkový kábel ŽSD, telefónne káble)

5. Vegetačné štruktúrne prvky

10. zeleň záhrad, sadov a cintorínov
11. vegetácia na okrajoch okolitých komunikácií a chodníkov
12. stromová líniová zeleň
13. nelesná stromová zeleň
14. travinobylinné a krovinaté porasty
15. brehová zeleň a vodné plochy

6. Dopravné plochy a línie

16. chodníky a spevnené plochy
17. cestné komunikácie a diaľnica
18. železničná trať
19. letištné plochy

7. Plochy poľnohospodárskej výroby

20. malobloková orná pôda
21. veľkobloková orná pôda
22. záhrady a maloplošné sady

Krajinná scenéria je reprezentovaná vyslovene kultúrnou krajinou, ktorú charakterizujú priemyselné objekty a objekty služieb.

3 OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.1 OBYVATEĽSTVO

Realizáciou zámeru bude dotknuté katastrálne územie obce Horná Streda, okres Nové Mesto nad Váhom, Trenčiansky kraj. V roku 2013 žilo v obci 1 365 obyvateľov.

Tab.6 Vývoj počtu obyvateľov

územie	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2013
Horná Streda	1038	1234	1609	1543	1527	1353	1263	1280	1264	1263	1268	1260	1365

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín, . www.statistics.sk

Vo vývoji počtu obyvateľov vidieť, že po rokoch prírastkov do r. 1961 sa striedali roky stagnácie a miernych úbytkov. V posledných rokoch sa objavujú náznaky stabilizácie, prejavujúce sa v miernom náraste celkového počtu obyvateľov.

Ako z tabuľky nižšie vidieť tieto mierne prírastky sa už prejavili v miernom zlepšení vekovej skladby. Vzástlo percento mladých v predproduktívnom veku a pokleslo zastúpenie v poproduktívnom veku, čo sa priaznivejšie prejavilo na vylepšení indexu vitality. Index vitality je však naďalej nižší ako 100, čo zatiaľ nedáva záruku k polpulačnému rozvoju sídla z vlastných zdrojov. Vysoké je zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku. Ak by nastúpený

trend pokračoval aj v budúcich rokoch je predpoklad, že sa situácia v sídle z populačného aspektu zlepší.

Tab. 7 Štruktúra obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín obce Horná Streda

Rok	Počet obyv. spolu	0-14 roční (predproduktívni)		15-59 (54 ženy) (produktívni)		60+ (ženy 55+) (poproduktívni)		Index vitality
		A	%	A	%	A	%	
1980	1 527	315	20,6	948	62,1	264	17,3	119,32
1991	1 353	277	20,5	733	54,2	343	25,3	80,76
2001	1 263	170	13,5	757	59,9	336	26,6	50,6
2002	1 268	171	13,5	769	60,6	328	25,9	52,1
2003	1 280	160	12,5	783	61,2	337	26,3	47,5
2004	1 264	154	12,2	772	61,1	338	26,7	45,6
2005	1 263	152	12,0	768	60,8	343	27,2	44,3
2006	1 268	142	11,2	787	62,1	339	26,7	41,9
2013	1 365	188	13,87	929	68,6	238	17,56	79,0

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín,
www. statistics.sk

Vyjadrenie indexu je nasledovné:	Hodnota indexu:	Typ populácie:
	200 a viac	progresívny
	151-200	stabilizovaný rastúci
	121-150	stabilizovaný
	101-120	stagnujúci
	pod 100	regresívny

Zamestnanosť

Podmienky pre čiastočnú zamestnanosť vytvára samotná obec Horná Streda. Významnejšie možnosti zamestnanosti poskytuje okresné mesto, kde pracuje prevažná časť obyvateľov obce. V úrovni ekonomickej aktivity sa prejavujú väzby na hospodársku základňu ďalších miest a obcí ako napr. Rakoluby, Trenčín, Stará Turá, Myjava, Brezová pod Bradlom a Piešťany a i..

Ku dňu sčítania v r. 2011 bolo v sídle 628 EAO a podiel EAO k trvale bývajúcemu obyvateľstvu predstavoval 48,3 %. Odchádzka za prácou predstavovala 76,9 %. K u dňu sčítania evidovali v obci 57 nezamestnaných. V roku 2013 evidovali v obci 45 nezamestnaných.

V okrese Nové Mesto nad Váhom predstavovala v septembri 2015 miera evidovanej nezamestnanosti 6,91 %.

Obyvatelia Hornej Stredy sú zamestnaní predovšetkým v priemysle, službách a poľnohospodárstve. Pohybom za prácou mimo miesto trvalého bydliska je vyrovnávaná bilancia zdrojov a potrieb pracovných síl.

3.2 SÍDLA

Obec leží na pravom brehu Váhu, uprostred výbežku Podunajskej nížiny, 11 km južne od Nového Mesta nad Váhom a 7 km na sever od kúpeľného mesta Piešťany. Podľa archeologických nálezov bolo toto územie osídlené už v období Veľkej Moravy. Prvá písomná zmienka o Hornej Stredě pochádza z roku 1263, kedy bola darovaná benediktínskemu kláštoru svätého Martina na Panónskej hore. Obyvateľstvo sa živilo prevažne poľnohospodárstvom.

V súčasnosti Horná Streda je sídlom lokálneho významu. Svojou vybavenosťou poskytuje svojim obyvateľom i obyvateľom z okolitých obcí a návštevníkom obce pokrytie širšej škály základných služieb. Za vyššou vybavenosťou musia obyvatelia vycestovať do blízkych miest (Piešťany, Nové Mesto nad Váhom).

3.3 PRIEMYSEL A SLUŽBY

V obci sa významnejšia priemyselná výroba nenachádza. Zastúpenie tu má v podobe drobných remeselných činností a služieb. Rozvíja sa drobná remeselná výroba, doprava, služby a obchod. Drobná živnostenská činnosť sa v obci zameriava predovšetkým na drobné stavebné a inštalačné práce, opravy automobilov a výrobu potravinárskych výrobkov. Štruktúra podnikania fyzických osôb nevyplýva výrazne na zamestnanosť obyvateľov, ide predovšetkým o podnikanie rodinného typu.

Ďalšou skupinou sú obchodné spoločnosti, z ktorých je najvýznamnejším zamestnávateľom spoločnosť VACUUMSCHMELZE s.r.o. (tržby za rok 2013 - 20 042 866 €), ktorá zamestnáva približne 600 zamestnancov a je zameraná na výrobu elektrotechnických súčiastok, tlmiviek, indukčných dielov, toroidných jadier a magnetických systémov.

Podľa stavu zápisov v obchodnom registri príslušného súdu a registrácie na živnostenskom úrade k 11.06.2015 na území obce podniká:

- 1 akciová spoločnosť,
- 45 spoločností s ručením obmedzeným,
- samostatne podnikajúce osoby
- 1 záujmové združenie
- 1 družstvo,
- 88 fyzických osôb – živnostníkov.

Významnejšie je priemyselná výroba zastúpená v Piešťanoch a Novom Meste nad Váhom.

3.4 POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Posudzovaná lokalita je súčasťou priemyselného areálu nachádzajúceho sa v blízkosti Biskupického kanála. Poľnohospodárske a lesohospodárske aktivity do nej nezasahujú.

3.5 DOPRAVA

Automobilová doprava

Katastrálnym územím južne a východne od obce oblúkom prechádza diaľnica D1 Bratislava - Žilina, vjazd a výjazd na diaľnicu je južne od obce Horná Streda. Komunikačnú kostru obce tvorí cesta I/61, pozdĺž ktorej sa rozvíja uličná zástavba. Cesta I/61 v orientácii dopravných vzťahov sever – juh zabezpečuje spojenie obce smerom na juh s mestom Piešťany a v smere na sever s okresným mestom Nové Mesto nad Váhom a pokračovaním do krajského mesta Trenčín v šírkovom usporiadaní C11,5/80 v extraviláne, resp. MZ 14/60 v priedahu zastavaným územím. Jej ochranné pásmo mimo zastavané územie je 50 m od osi komunikácie. Vo vnútri zastavaného územia je ochranné pásmo závislé na prípustnom hygienickom štandarde – hluková hladina 60 dB/A pre novú zástavbu pozdĺž priedahovej trasy a je pre súčasnosť 20,5 m resp. pre výhľad 25,0 m od osi komunikácie. Cestou III. triedy č. 061022, ktorá sa pripája kolmo na cestu I/61 na severnom konci obce Horná Streda, vedúcou na západ cez železničný nadjazd je obec spojená s obcou Pobeďím. Napojenie obce s ľavou

stranou Váhu je cez Piešťany, Nové Mesto n/Váhom, alebo diaľnicou D/1, s možnosťou výjazdu v katastri obce Lúka.

Železničná doprava

Z hľadiska železničnej dopravy obec leží na dvojkoľajnej elektrifikovanej trati č. 120 (Bratislava – Žilina) s vlakovou zastávkou medzi železničnou stanicou Piešťany a Nové Mesto nad Váhom. Železničná trať bola modernizovaná pre rýchlosť 160 km.hod.⁻¹ Pozdĺž železnice je ochranné 60 m od osi krajnej koľaje obojstranne a pásma ohrozené hlukom nad normou prípustnú hladinu pre obytnú zástavbu.

Lodná doprava

Východne od obce prechádza vodná cesta E81 Váh v úseku Piešťany – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín (s pokračovaním na Žilinu) vedúca Biskupickým kanálom. Vzhľadom na nesprevádzkované plavebné komory na vážskych vodných stupňoch nie je využívaná. V starom koryte rieky Váh sa uplatňuje iba rekreačná plavba malých športových plavidiel.

Letecká doprava

Vo vzdialenosti 2 km južne od obce sa nachádza letisko Piešťany. Riešené územie sa nachádza v ochranných pásmach letiska Piešťany schválených v zmysle Leteckého zákona Štátnou leteckou inšpekciou rozhodnutím zn. 1-434/91/ILPZ zo dňa 25.9.1991 a to v ochrannom pásme: vzletového a približovacieho priestoru s výškovým obmedzením, vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 210,0 m n. m. B. p. v., kužeľovej plochy s výškovým obmedzením, proti nebezpečným a klamlivým svetlám, s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN.

3.6 PRODUKTOVODY

V obci Horná Streda nie je vybudované vodovodné potrubie a voda z existujúceho zdroja pri ZŠ je závadná. Zdroj pitnej vody pre obec, ktorý bude zároveň aj dotačný zdroj pre skupinový vodovod Nové Mesto n. V. bude vodný zdroj – vrtná studňa HFN-1, na ktorý vydal OU Trenčín – štátny obvodný hygienik záväzný posudok č. 2223-213/95 zo dňa 19.5.1995. Vrt HFN-1 sa nachádza v severnej časti obce na obecnom pozemku pri sútoku Biskupického a Čachtického kanála. Vodný zdroj je konštruovaný tak, aby zachytil hlbšie vodné horizonty neogénnych štrkov s napätou hladinou. V roku 2000 bol prevedený doplnený hydrogeologický prieskum vrtu , ktorý potvrdil, že vody vyhovujú doporučenej STN 74 71 11 Pitná voda. Z analýz na odobratých vzorkách vody bolo zistené, že voda vyhovuje fyzikálno-chemickým vlastnostiam pre pitnú vodu. Pre bakteriologickú závadnosť bola doporučená úprava vody chlórovaním.

V súčasnosti sa pracuje na vybudovaní vodojemu a následne budú vybudované rozvody vody po obci.

Kanalizácia

Kanalizácia obce je vyriešená prostredníctvom splaškového odkanalizovania, ktoré je však pre budúci vývoj obce nedostatočné. V spolupráci s obcami Považany a Potvorice je dopracovávaná projektová dokumentácia k vybudovaniu kanalizačného systému obce. V prípade riešenia koncovky kanalizačného systému mikroregiónu sa uvažuje v obci s vybudovaním novej čističky odpadových vôd, kde je k tomuto zámeru vyčlenený obecný priestor.

Elektrická energia

Katastrálnym územím obce Horná Streda prechádza vzdušné 22 kV vedenie, z ktorého sú pripojené jestvujúce transformačné stanice. 22 kV linka je súčasťou prepojenia Vážskych kaskád od Nového Mesta nad Váhom smerom na Piešťany. Vzdušná linka prechádza východným okrajom obce Horná Streda pozdĺž Biskupického kanála. Východne mimo kataster obce za riekou Váh a diaľnicou D1 prebieha severojužným smerom linka VVN.

Zásobovanie obce Horná Streda elektrickou energiou je z transformačných staníc, ktoré sú v správe ZSE RZ Trenčín. Transformačné stanice sú pripojené do energetického systému primárnej vzdušnej linky 22 kV. Vývody z transformačných staníc sú riešené vzdušnými sekundárnymi linkami pozdĺž miestnych komunikácií na betónových a drevených podperných bodoch, vzdušné linky sú v prevažnej miere zokruhované.

Zásobovanie plynom

Rozvody STL plynovodu po obci sú prevedené z rúr oceľových DN 100, 80, 50 o tlaku 0,3 MPa. Trasy plynovodu vedú krajom po obidvoch stranách štátnej cesty I/61 a miestnych komunikáciách v jej krajoch, v chodníkoch a zelených plochách. Ochranné pásmo plynovodu je na každú stranu od osi plynovodu 4 m (pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm).

Odpadové hospodárstvo

Obec Horná Streda realizuje separáciu komunálneho odpadu v kategóriách plasty, papier, sklo, elektronický a nebezpečný odpad. Odvoz zmesového komunálneho odpadu zabezpečujú Technické služby Piešťany a vyseparovaných zložiek odpadu spoločnosť PETMAS spol. s r.o. Pezinok. Zároveň v nadväznosti na novozavedenú legislatívu súvisiacu s uskladňovaním a zhodnocovaním biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) plánuje obecný úrad v krátkodobom časovom horizonte podniknúť kroky spojené s efektívnym využitím tejto v súčasnosti nezhodnocovanej zložky odpadu.

3.7 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Obec je súčasťou mikroregiónu Považský Inovec a regiónu stredného Považia a nachádza sa v Trenčiansko-Piešťanskej oblasti cestovného ruchu, ktorá je zaradená do I.kategórie, pričom cestovný ruch by mal byť v budúcnosti doplnkovým odvetvím hospodárskeho rozvoja obce. Poloha obce, tesná blízkosť kúpeľného mesta Piešťany, vytvára veľmi dobré podmienky pre realizáciu doplnkových služieb cestovného ruchu (šport, kultúra, gastronómia,...), krátkodobé pobyty turistov s celoročným využitím.

Prírodný mezivážsky priestor umožňuje realizovať pešiu turistiku, cykloturistiku, poznávacie chodníky a nástup pre návštevu hradu Tematín. ďalšími potenciálnymi rekreačnými plochami sú vodné plochy na juhu k.ú.

V záujmovom území ani v širšom okolí záujmového územia sa areály cestovného ruchu a rekreácie nevyskytujú.

3.8 KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY A ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY ÚZEMIA

V bezprostrednom okolí posudzovanej lokality sa nenachádzajú žiadne známe objekty kultúrnohistorickej alebo archeologickej povahy. V širšom území sa nachádzajú nasledovné pamiatky:

- Zvyšky zrúcanín bývalého kláštora a kostola jezuitov pri Váhu. Objekty pochádzali zo 17. storočia. Zničila ich povodeň r.1813.
- Kostol Všetechsvätých (kat.), pôvodne barokový, postavený r.1728 na mieste gotického kostola z r.1353. R.1924 ho úplne prestavali a rozšírili o krížnu loď a nový priestor pokryli kazetovým železobetónovým stropom. Z pôvodného vnútorného zariadenia sa zachovalo šesť svietnikov z 2.pol. 18.stor. a dve barokové sochy kľačiacich anjelov.
- rojičný stĺp, barokový z 18. stor., na vysokom stĺpe so štylizovanou hlavou skupina najsv. Trojice.
- Slovanské pohrebisko z doby veľkomoravskej.

V katastri obce sú evidované praveké, včasno dejinné a stredoveké archeologické náleziská (najmä neskorá doba kamenná, doba laténska a stredovek). V záujmovom území ani jeho blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne známe archeologické lokality.

4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1 OVZDUŠIE

Stav ovzdušia v okrese Nové Mesto nad Váhom je ovplyvnený existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia ovzdušia umiestnenými priamo v okrese, ďalej automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov. Výšku koncentrácií znečisťujúcich látok však priaznivo ovplyvňuje dobrá vetrateľnosť územia zabezpečovaná prevládajúcimi severnými a severozápadnými vetrami.

Tab.8 Vývoj produkcie emisií zo zdrojov okresu Nové Mesto nad Váhom (t/rok) - roky 2003, 2009 - 2013

Rok	2003	2009	2010	2011	2012	2013
TZL	19,017	5,803	5,199	6,062	6,218	5,301
SO ₂	14,3	0,569	0,609	0,504	0,564	0,290
NO _x	41,29	37,499	39,699	35,381	34,68	35,01
CO	63,6	16,817	17,893	15,962	17,746	20,116
TOC	37,1	41,064	40,495	40,142	42,184	43,155

Zdroj: www.air.sk/neis

V okrese je evidovaných niekoľko veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia a cca 160 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Medzi významné zdroje znečisťovania ovzdušia patria lakovňa fy Obal Fogel&Noot a lakovňa dlhých dielcov Hydrostavu Trenčianske Bohuslavice, kotolne a lakovne fy Emerson, a.s., Peviz s.r.o., Strojstav, Techservis. Ďalšími strednými zdrojmi je Palma Tumys a.s.(výroba mydiel), Coopbox (priemyselné spracovanie plastov), WESER okná, k.s. (spracovanie dreva), EUROPUR, s.r.o. a novopostavená firma Hella a DC Tesco, sklady Prologis.

Celkovo možno imisnú situáciu širšieho posudzovaného územia hodnotiť ako priaznivú.

Plošné zdroje znečistenia ovzdušia, ako sú napr. skládky odpadov, sa v území nenachádzajú. Mobilným zdrojom v území je doprava osobných a nákladných vozidiel. Zdrojom sekundárnej prašnosti, hlavne v mimovegetačnom období, je poľnohospodársky využívaná orná pôda.

Samotná spoločnosť VAC, s.r.o. vypustila v r. 2014 do ovzdušia nasledovné množstvo znečisťujúcich látok:

Tab. 9 Údaje o ZL Fy VAC s.r.o. za rok 2014 v tonách

VAC	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2014	0,154044	0,0034	0,618675	0,223135	1,0662

4.2 HLUK

Zdrojom hluku v posudzovanom území je automobilová doprava na ceste I/61, zo vzdialenejších zdrojov doprava na diaľnici D1 a železničnej trati Bratislava – Žilina, ktorá vedie západne od obce Horná Streda. Podružný význam má prevádzkový hluk z výrobných a obslužných zariadení z priemyselnej zóny kde je umiestnený súčasný areál navrhovateľa, resp. zóny na východnom okraji obce. Pre tieto účely bolo vykonané informatívne meranie hluku v príľahlej obytnej zástavbe, konkrétne na ul. Kpt. Nálepku č. 361, v čase, ktorý charakterizuje popoludňajšiu špičku a večerný čas. Na základe týchto meraní možno konštatovať, že prípustné hodnoty hluku sú dodržané pre denný, večerný aj nočný čas, v prípade zaradenia územia do kategórie II, resp. III. V zmysle tabuľky č. 1 Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z.z. Protokol z merania hluku je priložený v hlukovej štúdii (príloha č. 3).

4.3 POVRCHOVÉ VODY

Kvalita povrchovej vody v danom území sa sleduje iba v rieke Váh. Kvalitu povrchových vôd Váhu je možné charakterizovať prostredníctvom profilu Opatovce. Podľa dlhodobého pozorovania v rámci štátnej pozorovacej siete (SHMÚ Bratislava), je v tomto profile Váhu najhoršia kvalita vôd. Od tohoto profilu (rkm 157,2) sa akosť vôd Váhu postupne smerom po toku zlepšuje. Hlavným zdrojom znečistenia sú komunálne odpadové vody a priemysel z mestských aglomerácií Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a Piešťany.

V skupinách, podľa ktorých sú vody Váhu v danom profile klasifikované ako veľmi silne znečistené vody, sú najkritickejšími ukazovateľmi rozpustený kyslík a biochemická spotreba kyslíka, dusitanový dusík, psychrofilné a koliformné baktérie. Zo špecifických látok sú výrazne indikatívne obsahy sulfanov a sulfidov, nepolárnych extrahovateľných látok, ako i teplota vody. Z uvedeného vyplýva, že kvalitu vôd pod Opatovcami limituje najmä priemyselné a komunálne prostredie odvádzajúce odpadové vody do obecných tokov ústiacich do starého koryta Váhu a tiež znížený a kolísavý prietok v recipiente.

Kvalita vody v Čachtickom kanáli bola zistená SVP OZ Piešťany a bola poskytnutá spracovateľovi zámeru listom č. 325/230/2016 zo 14.1.2016.

Tab.10 Údaje o kvalite vody v Čachtickom kanále v mg/l

pH	BSK ₅	CHSK _{Cr}	NL	Co	Cu	Ni	Fe	Zn	Sn
8,4	3,4	13,5	45,0	<0,001	0,0043 8	0,001	0,113	0,0128 4	0,0029
N-NO ₂	NEL	S ²⁻	P _{celk.}	RL ₅₅₀					
0,058	0,02	<0,2	0,19	211					

4.4 PODZEMNÉ VODY

V júli 2015 bol spracovaný geologický prieskum lokality rozšírenia areálu VAC „Horná Streda – parcela p.č.1325/13 – overenie stavu ŽP“ (Progeo spol. s r.o. Žilina), ktorého súčasťou bolo vyhodnotenie kvality podzemných vôd. V záujmovom území boli realizované 3 geologické sondy do úrovne kolektorov podzemných vôd do hĺbky 8 m, resp. 9 m s dočasným zapažením

vrto tak, aby bolo možné odobrať vzorky podzemnej vody a vzorky zemín z horizontu kolísania podzemnej vody. Z výsledkov chemických analýz zemín a podzemnej vody vyplýva, že k prekročeniu normatífov (indikačných kritérií) vybraných ukazovateľov došlo iba v jednom prípade (z troch vrtov). Obsahy ostatných analyzovaných kontaminantov sú pod úrovňou laboratórnych detekčných limitov, alebo dosahujú požadové (fónové) hodnoty prírodného horninového prostredia. Jediným ukazovateľom v podzemných vodách bol zaregistrovaný u skupinového ukazovateľa – obsahu organického uhlíka (TOC). Vyšší obsah TOC v podzemných vodách nachádzame ako pri vtoku do územia HS-1 a HS-3 tak aj pri odtoku v sonde HS-2. Jedná sa o zvýšený obsah organického uhlíka v štrkovom kolektore podzemných vôd pochádzajúci pravdepodobne z poľnohospodárskej činnosti (hnojenie organickými hnojivami) v širšom okolí hodnotenej oblasti a nepovažuje sa za znečistenie z hodnoteného územia. Na nasledovnom obrázku je lokalizácia geologických vrtov v záujmovom území.

Obr. 2 Lokalizácia geologických vrtov v záujmovom území

4.5 PÔDY

Platí to isté ako v prípade podzemných vôd. V záujmovom území nie sú zaznamenané územia ohrozené eróziou. Výsledky kvality zemín v danom území boli získané z geologického prieskumu životného prostredia (júl 2015).

Tab.11 výsledky monitoringu zemín v priestore VAC

ukazovateľ	HS1	HS2	HS3	indik.kriter. ID mg/kg suš.	intervenčné kritéria IT	
					obyt. zony	priemysel
As	5,4	30,9	4,8	65	70	140
Pb	4,9	2,2	3,7	250	300	800
Cd	0,1	0,3	0,1	10	20	30
Cr _{celk.}	18,1	13,0	19,9	450	500	1000

Hg	0,033	0,055		2,5	10	20
Cu	13,08	35,66	14,42	500	600	1500
Ni	13,8	19,0		180	250	500
Zn	27,2	32,1	26,6	1500	2500	5000
chlorov. alifat. uhľovodíky	7,5	4,65	6,42	15	20	50
ostatné uhľov. NEL	3,0	2,0	2,0	400	500	1000
Anion.aktívne tenzidy	0,6	<0,2	<0,2	250	500	

4.6 RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Už sám charakter riešeného územia, hustota zastavanosti, existencia dopravných trás a iné antropogénne prejavy a aktivity nedávajú predpoklad existencie územne kvalitnej biote. Priamo v lokalite je niekoľko umelo vysadených ihličnanov, ktoré majiteľ plánuje ponechať.

4.7 ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA A CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PRE ČLOVEKA

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti ako aj životné prostredie (ŽP). Vplyv znečisteného ŽP na zdravie ľudí je dosiaľ málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch ako sú stredná dĺžka života pri narodení, celková úmrtnosť, dojčenská a novorodenecká úmrtnosť, počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými a vývojovými vadami, štruktúra príčin smrti, počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení, stav hygienickej situácie, šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia, stav pracovnej neschopnosti a invalidity, choroby z povolania a profesionálne otravy.

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t.j. nádej na dožitie. Po roku 1991 pokles celkovej úmrtnosti, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení. Podľa ŠÚ SR priemerná stredná dĺžka života pri narodení v okrese Nové Mesto nad Váhom v rokoch 2010-2014 bola u mužov 74,27 a žien 80,73 rokov. Vidieť pomerne vysoký rozdiel medzi výškou dožitia sa u mužov a u žien (cca 6,46 roka v prospech žien). Napriek uvedenému vývoju v poslednom období, úroveň úmrtnosti obyvateľstva, najmä u mužov v strednom veku zostáva naďalej celospoločenským problémom.

Pre demografický vývoj v SR je charakteristický dlhodobý pokles pôrodnosti aj v oblastiach s doteraz priaznivou natalitou. Platí to aj pre Trenčiansky kraj i okres Nové Mesto nad Váhom a jeho jednotlivé sídla. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Hrubá miera úmrtnosti sa v SR stabilne udržiava v poslednom desaťročí v rozpätí 9,6 až 10,0 úmrtí na 1 000 obyvateľov. V roku 2013 zomrelo v obci Horná Streda 16 obyvateľov.

V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Trenčianskom kraji, v okrese Nové Mesto nad Váhom a jeho sídlach, dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a nádorové ochorenia. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok 95 percent všetkých úmrtí. Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám.

Tab.12 Úmrtnosť obyvateľstva podľa vybraných chorôb v Trenčianskom kraji (na 100 000 obyvateľov)

Príčina úmrtia	r.2012
Choroby obehovej sústavy	523,07
Nádorové ochorenie	227,22
Choroby dýchacej sústavy	58,85
Choroby tráviacej sústavy	47,41
Vonkajšie príčiny	53,56

Zdroj Zdravotnícka ročenka 2012. Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava 2014.

Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov v priemere za veľké či menšie územné celky je však pomerne zložité, pretože zdravie nie je iba neprítomnosť choroby, ako sme už vyššie uviedli, zdravotný stav je výslednicou fyzického, psychického a sociálneho zdravia. Podľa viacerých zdrojov má rozhodujúci vplyv životný štýl a správanie, nasledované životným prostredím, genetickými a biologickými faktormi a zdravotníckymi službami.